

ערלה ג:ט – ביכורים א:ג

פרק ג: משנה ט

סֶפֶק עֶרְלָה, בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲסוּר, וּבְסוּרְיָא מִתָּר, וּבְחוּצָה לְאֶרֶץ יוֹרְד וְלוֹקַח, וּבְלֵבֶד שְׁלֵא יִרְאֵנוּ לּוֹקֵט.
כֶּרֶם נְטוּעַ יֶרֶק, וְיֶרֶק נִמְכָּר חוּצָה לוֹ, בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲסוּר, וּבְסוּרְיָא מִתָּר, וּבְחוּצָה לְאֶרֶץ יוֹרְד וְלוֹקֵט, וּבְלֵבֶד שְׁלֵא יִלְקֵט בִּיד. הַחֲדָשׁ, אֲסוּר מִן הַתּוֹרָה בְּכָל מְקוֹם. וְהָעֶרְלָה, הַלְכָה. וְהַכֹּלָאִים, מִדְּבַרֵי סוּפְרִים:

פרק א: משנה א

יֵשׁ מְבִיאִין בְּכוֹרִים וְקוֹרִין, מְבִיאִין וְלֹא קוֹרִין, וְיֵשׁ שְׂאִינָן מְבִיאִין.
אֵלוּ שְׂאִינָן מְבִיאִין, הַנוֹטֵעַ לְתוֹךְ שְׁלוֹ וְהַבְּרִיד לְתוֹךְ שֶׁל יָחִיד אוֹ שֶׁל רַבִּים, וְכֵן הַמְּבִרִיד מִתּוֹךְ שֶׁל יָחִיד אוֹ מִתּוֹךְ שֶׁל רַבִּים לְתוֹךְ שְׁלוֹ.
הַנוֹטֵעַ לְתוֹךְ שְׁלוֹ וְהַבְּרִיד לְתוֹךְ שְׁלוֹ, וְדֶרֶךְ הַיָּחִיד וְדֶרֶךְ הַרַבִּים בְּאִמְצַע, הָרִי זֶה אֵינוֹ מְבִיא. **רַבִּי יְהוּדָה** אוֹמֵר, כִּזָּה מְבִיא:

פרק א: משנה ב

מֵאִיזָה טַעַם אֵינוֹ מְבִיא, מְשׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר, רֵאשִׁית בְּכוֹרֵי אֲדָמָתְךָ (שְׁמוֹת כג), עַד שֶׁיְהִי כָּל הַגְּדוּלִין מֵאֲדָמָתְךָ.
הָאֲרִיסִין וְהַחֲכוֹרוֹת וְהַסְּקָרִיקוֹן וְהַגִּזְלוֹ, אֵין מְבִיאִין מֵאוֹתוֹ הַטַּעַם, מְשׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר, רֵאשִׁית בְּכוֹרֵי אֲדָמָתְךָ:

פרק א: משנה ג

אֵין מְבִיאִין בְּכוֹרִים חוּץ מִשְׁבַּעַת הַפְּיִנִים. לֹא מִתְמָרִים שְׁבֵהָרִים, וְלֹא מִפְּרוֹת שְׁבַעֲמֻקִּים, וְלֹא מִזִּיתֵי שְׁמֹן שְׂאִינָם מִן הַמְּבַחֵר.
אֵין מְבִיאִין בְּכוֹרִים קֹדֶם לְעֶצְרָת. אֲנָשִׁי הֵר צְבוּעִים הֵבִיאוּ בְּכוֹרֵיהֶם קֹדֶם לְעֶצְרָת, וְלֹא קִבְּלוּ מֵהֶם, מִפְּנֵי הַכְּתוּב שֶׁבַתּוֹרָה (שְׁמוֹת כג) וְחַג הַקֶּצִיר בְּכוֹרֵי מַעֲשֵׂיךָ אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה:

ביכורים א:ד – א:ז

פרק א: משנה ד

אלו מביאין ולא קורין, הגר מביא ואינו קורא, שאינו יכול לומר אשר נשבע ה' לאבותינו לתת לנו (דברים כו). ואם היתה אמו מישראל, מביא וקורא.
וכשהוא מתפלל בינו לבין עצמו, אומר, אלהי אבות ישראל. וכשהוא בבית הכנסת, אומר, אלהי אבותיכם. ואם היתה אמו מישראל, אומר, אלהי אבותינו:

פרק א: משנה ה

רבי אליעזר בן יעקב אומר, אשה בת גרים לא תנשא לכהנה, עד שתהא אמה מישראל. אחד גרים ואחד עבדים משחררים, ואפלו עד עשרה דורות, עד שתהא אמן מישראל.
האפוטרופוס והשליח והעבד והאשה וטמטום ואנדרוגינוס, מביאין ולא קורין, שאינן יכולין לומר (דברים כו) אשר נתתה לי ה':

פרק א: משנה ו

הקונה שתי אילנות בתוך של חבירו, מביא ואינו קורא. רבי מאיר אומר, מביא וקורא.
יבש המעין, נקצץ האילן, מביא ואינו קורא. רבי יהודה אומר, מביא וקורא.
מעצרת ועד החג, מביא וקורא. מן החג ועד חנכה, מביא ואינו קורא.
רבי יהודה בן בתירא אומר, מביא וקורא:

פרק א: משנה ז

הפריש בכוריו ומכר שדהו, מביא ואינו קורא. והשני, מאותו המין אינו מביא, ממין אחר, מביא וקורא.
רבי יהודה אומר, אף מאותו המין מביא וקורא:

ביכורים א:ח – א:יא

פרק א: משנה ח

הפריש בכוריו, נבזזו, נמקו, נגנבו, אבדו, או שנטמאו, מביא אחרים תחתיהם ואינו קורא.
והשניים אינם חייבים עליהם חמש. נטמאו בעזרה, נופע ואינו קורא:

פרק א: משנה ט

ומנין שהוא חייב באחריותו עד שיביא להר הבית, שנאמר (שמות כג) ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך, מלמד שחייב באחריותם עד שיביא להר הבית.
הרי שהביא ממין אחד וקרא, וחזר והביא ממין אחר, אינו קורא:

פרק א: משנה י

ואלו מביאין וקורין, מן העצרת ועד החג, משבעת המינים, מפרות שבהרים, מתמרות שבצמקים, ומזיתי שמן, מעבר הירדן.
רבי יוסי הגלילי אומר, אין מביאין בכורים מעבר הירדן, שאינה ארץ זבת חלב ודבש:

פרק א: משנה יא

הקונה שלשה אילנות בתוך של חבור, מביא וקורא.
רבי מאיר אומר, אפלו שנים. קנה אילו וקרקעו, מביא וקורא.
רבי יהודה אומר, אף בעלי אריסות וחקורות, מביאין וקורין:

ביכורים ב:א – ב:ד

פרק ב: משנה א

התְרוּמָה וְהַבְכוּרִים, חִיבִים עֲלֵיהֶן מִיְתָה וְחֻמֶשׁ, וְאַסּוּרִים לְזָרִים, וְהֵם נִכְסֵי כֹהֵן, וְעוֹלִין בְּאַחַד וּמֵאָה, וְטֻעוֹנִין רְחִיצַת יָדַיִם וְהָעֶרֶב שָׁמֶשׁ. הָרִי אֵלּוּ בַתְרוּמָה וּבְכוּרִים, מָה שָׂאִין כֹּן בַּמַּעֲשֶׂה:

פרק ב: משנה ב

יֵשׁ בַּמַּעֲשֶׂה וּבְכוּרִים מָה שָׂאִין כֹּן בַתְרוּמָה, שֶׁהַמַּעֲשֶׂה וְהַבְכוּרִים טֻעוֹנִים הַבָּאֵת מִקּוֹם, וְטֻעוֹנִים וְדוּי, וְאַסּוּרִין לְאוֹנוֹ. **רַבִּי שְׁמַעוֹן** מַתִּיר. וְחִיבִין בְּבַעוֹר. **וְרַבִּי שְׁמַעוֹן** פּוֹטֵר. וְאַסּוּרִין כֹּל שֶׁהוּא מִלֶּאֱכֹל בִּירוּשָׁלַיִם. וְגִדּוּלֵיהֶן אֲסוּרִים מִלֶּאֱכֹל בִּירוּשָׁלַיִם אִף לְזָרִים וּלְבַהֲמָה. **רַבִּי שְׁמַעוֹן** מַתִּיר. הָרִי אֵלּוּ בַּמַּעֲשֶׂה וּבְכוּרִים, מָה שָׂאִין כֹּן בַתְרוּמָה:

פרק ב: משנה ג

יֵשׁ בַתְרוּמָה וּבַמַּעֲשֶׂה מָה שָׂאִין כֹּן בְּכוּרִים, שֶׁהַתְרוּמָה וְהַמַּעֲשֶׂה אוֹסְרִין אֶת הַגֵּרוֹ, וְיֵשׁ לָהֶם שְׁעוֹר, וְנוֹהֲגִים בְּכָל הַפְּרוֹת, בְּפָנֵי הַבַּיִת וְשֵׁלָא בְּפָנֵי הַבַּיִת, וּבְאַרְיֵסִין וּבְחֻכּוֹרוֹת וּבְסֻקְרִיקוֹן וּבְגִזְלוֹ. הָרִי אֵלּוּ בַתְרוּמָה וּבַמַּעֲשֶׂה, מָה שָׂאִין כֹּן בְּכוּרִים:

פרק ב: משנה ד

וְיֵשׁ בְּכוּרִים מָה שָׂאִין כֹּן בַתְרוּמָה וּבַמַּעֲשֶׂה, שֶׁהַבְכוּרִים נִקְנִין בְּמַחְבֵּר לְקִרְקַע, וְעוֹשֶׂה אָדָם כֹּל שְׂדֵהוּ בְכוּרִים, וְחִיב בְּאַחֲרֵיֹתָם, וְטֻעוֹנִים קָרְבָן וְשִׁיר וְתִנּוּפָה וְלִינָה:

ביכורים ב:ה – ב:ח

פרק ב: משנה ה

תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר שְׁוֵה לַבְּכוֹרִים בְּשִׁתֵּי דְרָכִים, וְלַתְּרוּמָה בְּשִׁתֵּי דְרָכִים.
נִטְלָת מִן הַטְּהוֹר עַל הַטָּמֵא, וְשָׁלָא מִן הַמִּקְוֵה, כַּבְּכוֹרִים.
וְאוֹסְרֵת אֶת הַגֵּרוֹן, וְיֵשׁ לָהּ שְׁעוֹר, כַּתְּרוּמָה:

פרק ב: משנה ו

אֶתְרוּג שְׁוֵה לְאֵילָן בְּשִׁלְשָׁה דְרָכִים, וְלִירֵק בְּדֶרֶךְ אֶחָד.
שְׁוֵה לְאֵילָן, בְּעֶרְלָה וּבְרִבְעֵי וּבְשִׁבְעֵי.
וְלִירֵק בְּדֶרֶךְ אֶחָד, שְׁבַשְׁעַת לְקִיטָתוֹ עֲשׂוֹרוֹ, דְּבִרֵי רַבֵּן גַּמְלִיאֵל.
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר, שְׁוֵה לְאֵילָן בְּכָל דְּבַר:

פרק ב: משנה ז

דָּם מְהֻלְכֵי שְׁתֵּימִם, שְׁוֵה לְדָם בְּהֵמָה, לְהַכְשִׁיר אֶת הַזֵּרְעִים.
וְדָם הַשָּׂרֵץ, אֵין חִיבִין עָלָיו:

פרק ב: משנה ח

כּוֹי, יֵשׁ בּוֹ דְרָכִים שְׁוֵה לַחֲזִיָּה, וְיֵשׁ בּוֹ דְרָכִים שְׁוֵה לְבֵהמָה, וְיֵשׁ בּוֹ דְרָכִים
שְׁוֵה לְבֵהמָה וְלַחֲזִיָּה, וְיֵשׁ בּוֹ דְרָכִים שְׁאִינּוּ שְׁוֵה לָא לְבֵהמָה וְלֹא לַחֲזִיָּה:

ביכורים ב:ט – ג:א

פרק ב: משנה ט

כיצד שוה לחיה, דמו טעון כסוי כדם חיה, ואין שוחטין אותו ביום טוב, ואם שחטו, אין מכסין את דמו, וחלבו מטמא בטמאת נבלה פחיה, וטמאתו בספק, ואין פודין בו פטר חמור:

פרק ב: משנה י

כיצד שוה לבהמה, חלבו אסור כחלב בהמה, ואין חיבין עליו כרת, ואינו נלקח בכסף מעשר לאכל בירושלים, וחיב בזרוע ולחיים וקבה. **רבי אליעזר** פוטר, שהמוציא מחברו עליו הראיה:

פרק ב: משנה יא

כיצד אינו שוה לא לחיה ולא לבהמה, אסור משום פלאים עם החיה ועם הבהמה, הפותב חיתו ובהמתו לבנו, לא כתב לו את הכוי, אם אמר הריני נזיר שזה חיה או בהמה, הרי הוא נזיר. ושאר כל דרכיו, שוים לחיה ולבהמה, וטעון שחיטה כזה וכזה, ומטמא משום נבלה ומשום אבר מן החי כזה וכזה:

פרק ג: משנה א

כיצד מפרישין הבכורים. יורד אדם בתוך שדהו ורואה תאנה שבכרה, אשכול שבכר, רמון שבכר, קושרו בגמי, ואומר, הרי אלו בכורים. **רבי שמעון** אומר, אף על פי כן חוזר וקורא אותם בכורים מאחר שיתלשו מן הקרקע:

ביכורים ג:ב – ג:ה

פרק ג: משנה ב

בִּיצַד מַעְלִין אֶת הַבְּכוֹרִים. כָּל הָעֵירוֹת שֶׁבַּמַּעֲמֵד מִתְּכַנְּסוֹת לְעִיר שֶׁ
מַעֲמֵד, וְלֹא יִנְכַּנְּסוּ לְבֵיתֵיהֶם. וְלֹא הָיוּ נִכְנָסִין לְבֵיתֵיהֶם.
וְלִמְשָׁכִים, הָיָה הַמְּמַנֶּה אוֹמֵר (יְדֻמִּיהָ לֹא) קוֹמוּ וְנַעֲלֵה צִיּוֹן אֶל בֵּית ה' אֱלֹהֵינוּ:

פרק ג: משנה ג

הַקְּרוֹבִים מִבְּיָאִים הַתְּאֲנִים וְהָעֲנָבִים, וְהַרְחֹקִים מִבְּיָאִים גְּרוֹגְרוֹת
וְצִמּוּקִים.
וְהַשּׁוֹר הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם, וְקָרְנָיו מִצְפוֹת זֶהָב, וְעֵטְרָתָהּ שֶׁל זֵית בְּרָאשׁוֹ.
הַחֲלִיל מִכָּה לְפָנֵיהֶם, עַד שְׂמֹגֵיעִים קָרוֹב לִירוּשָׁלַיִם.
הִגִּיעוּ קָרוֹב לִירוּשָׁלַיִם, שָׁלְחוּ לְפָנֵיהֶם, וְעֵטְרוּ אֶת בְּכוֹרֵיהֶם. הַפְּחוֹת,
הַסְּגָנִים וְהַגְּזָבְרִים יוֹצְאִים לְקִרְאָתָם. לְפִי כְבוֹד הַנִּכְנָסִים הָיוּ יוֹצְאִים.
וְכָל בַּעֲלֵי אֲמָנוֹת שֶׁבִירוּשָׁלַיִם עוֹמְדִים לְפָנֵיהֶם וְשׂוֹאֲלִין בְּשִׁלּוֹמָם, אַחֲרֵינוּ
אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם פְּלוֹנִי, בְּאַתֶּם לְשָׁלוֹם:

פרק ג: משנה ד

הַחֲלִיל מִכָּה לְפָנֵיהֶם עַד שְׂמֹגֵיעִין לְהַר הַבַּיִת. הִגִּיעוּ לְהַר הַבַּיִת, אֶפְלוּ
אֲגָרִיפָס הַמִּלֵּךְ נוֹטֵל הַסֵּל עַל כַּתְּפוֹ וְנִכְנָס, עַד שְׂמֹגֵיעַ לְעֶזְרָה.
הִגִּיעַ לְעֶזְרָה וְדִבְרוּ הַלְוִיִּם בְּשִׁיר, אֲרוֹמְמֶךָ ה' כִּי דָלִיתָנִי וְלֹא שְׂמַחַת אִיבִי
לִי (תהלים ל):

פרק ג: משנה ה

הַגּוֹזְלוֹת שֶׁעַל גְּבֵי הַסְּלִים, הָיוּ עוֹלוֹת. וּמָה שֶׁבִּידָם, נוֹתְנִים לְכַהֲנָיִם:

ביכורים ג:ו – ג:ט

פרק ג: משנה ו

עוֹדְהוּ הַסֵּל עַל כְּתָפוֹ, קוֹרֵא מֵהַגְדָּתֵי הַיּוֹם לֵה' אֱלֹהֵיךָ (דברים כו), עַד שְׁגוֹמֵר כָּל הַפְּרִשָּׁה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד אֲרָמִי אֲבָד אָבִי.
הַגִּיעַ לְאֲרָמִי אֲבָד אָבִי, מוֹרִיד הַסֵּל מֵעַל כְּתָפוֹ וְאוֹחֶזוּ בְּשִׁפְתוֹתָיו, וְכֵהוּ מִנִּיחַ יָדוֹ תַּחְתָּיו וּמְנִיפוֹ, וְקוֹרֵא מֵאֲרָמִי אֲבָד אָבִי עַד שֶׁהוּא גוֹמֵר כָּל הַפְּרִשָּׁה, וּמְנִיחוֹ בְּצַד הַמִּזְבֵּחַ, וְהִשְׁתַּחֲוֶה וַיֵּצֵא:

פרק ג: משנה ז

בְּרֵאשׁוֹנָה, כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ לְקִרְוֹת, קוֹרֵא. וְכָל מִי שֶׁאִינוֹ יוֹדֵעַ לְקִרְוֹת, מִקְרִין אוֹתוֹ. נִמְנָעוּ מִלְּהַבִּיאַ, הַתְּקִינוּ שִׁיְהוּ מִקְרִין אֶת מִי שִׁיּוֹדֵעַ וְאֶת מִי שֶׁאִינוֹ יוֹדֵעַ:

פרק ג: משנה ח

הַעֲשִׂירִים מְבִיאִים בְּכוֹרֵיהֶם בְּקִלְתוֹת שֶׁל כֶּסֶף וְשֶׁל זָהָב, וְהַעֲנִיִּים מְבִיאִין אוֹתָם בְּסֻלֵי נֶצְרִים שֶׁל עֶרְבָה קְלוּפָה, וְהַסֵּלִים וְהַבְּכוֹרִים נִתְּנִין לַפְּהָגִים:

פרק ג: משנה ט

רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן נָנָס אוֹמֵר, מְעַטְרִין אֶת הַבְּכוֹרִים חוּץ מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים.
רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, אֵין מְעַטְרִין אֶת הַבְּכוֹרִים אֶלָּא מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים:

ביכורים ג:י – ד:א

פרק ג: משנה י

רבי שמעון אומר, שלש מדות בבכורים, הבכורים, ותוספת הבכורים, ועטור הבכורים. תוספת הבכורים, מין במינו. ועטור הבכורים, מין בשאינו מינו. תוספת הבכורים נאכלת בטרה, ופטורה מן הדמאי. ועטור הבכורים חייב בדמאי:

פרק ג: משנה יא

אימתי אמרו תוספת הבכורים בבכורים, בזמן שהיא באה מן הארץ. ואם אינה באה מן הארץ, אינה בבכורים:

פרק ג: משנה יב

למה אמרו הבכורים פנכסי כהן, שהוא קונה מהם עבדים וקרקעות ובהמה טמאה, ובעל חוב נוטלן בחובו, והאשה בכתבתה, כספר תורה. ורבי יהודה אומר, אין נותנים אותם אלא לחבר בטובה. וחקמים אומרים, נותנין אותם לאנשי משמר, והם מחלקין ביניהם, בקדשי המקדש:

פרק ד: משנה א

אנדרוגינוס יש בו דרכים שוה לאנשים, ויש בו דרכים שוה לנשים, ויש בו דרכים שוה לאנשים ונשים, ויש בו דרכים אינו שוה לאנשים ונשים:

ביכורים ד:ב – ד:ה

פרק ד: משנה ב

כיצד שׁוה לַאֲנָשִׁים. מְטַמָּא בְּלֶבֶן, כְּאֲנָשִׁים. וְנוֹשָׂא, אֲבָל לֹא נִשָּׂא, כְּאֲנָשִׁים. וְאִמּוֹ יוֹשֶׁבֶת עָלָיו בְּדָם טְהוֹר, כְּאֲנָשִׁים. וְאִינוֹ מְתִיחַד עִם הַנָּשִׁים, כְּאֲנָשִׁים. וְאִינוֹ נֶזֶן עִם הַבָּנוֹת, כְּאֲנָשִׁים. וּמִתְעַטֵּף, כְּאֲנָשִׁים. וְעוֹבֵר עַל בֵּל תְּקִיף וְעַל בֵּל תִּשְׁחִית וְעַל בֵּל תִּטְמָא לְמֵתִים, כְּאֲנָשִׁים. וְחֵיב בְּכָל הַמִּצְוֹת הָאֲמֹרוֹת בְּתוֹרָה, כְּאֲנָשִׁים:

פרק ד: משנה ג

כיצד שׁוה לַנָּשִׁים. מְטַמָּא בְּאֵדָם, כְּנָשִׁים. וְאִינוֹ מְתִיחַד עִם הָאֲנָשִׁים, כְּנָשִׁים. וְאִינוֹ זוֹקֵק לְיָבוּם, כְּנָשִׁים. וְאִינוֹ חוֹלֵק עִם הַבָּנִים, כְּנָשִׁים. וְאִין אוֹכֵל בְּקִדְשֵׁי הַמִּקְדָּשׁ, כְּנָשִׁים. וְאִמּוֹ יוֹשֶׁבֶת עָלָיו בְּדָם טָמֵא, כְּנָשִׁים. וְפָסוּל מִן הָעֵדוּת, כְּנָשִׁים. וְאִם נִבְעַל בְּעֵבֶרָה נִפְסַל מִן הַתְּרוּמָה, כְּנָשִׁים:

פרק ד: משנה ד

כיצד שׁוה לַאֲנָשִׁים וְנָשִׁים, חֵיבִים עַל מִכְתּוֹ וְקַלְלָתוֹ, כְּאֲנָשִׁים וְנָשִׁים. וְהַהוֹרְגוֹ שׁוֹגֵג גּוֹלָה, וּמִזִּיד נֶהְרַג, כְּאֲנָשִׁים וְנָשִׁים. וְאִמּוֹ מְבִיָּאָה עָלָיו קָרְבָן, כְּאֲנָשִׁים וְנָשִׁים. וְאוֹכֵל בְּקִדְשֵׁי הַגְּבוּל, כְּאֲנָשִׁים וְכְנָשִׁים. וְנוֹחַל לְכָל הַנְּחִלוֹת, כְּאֲנָשִׁים וְכְנָשִׁים:

פרק ד: משנה ה

כיצד אינו שׁוה לַאֲנָשִׁים וְנָשִׁים. אִין שׁוֹרְפִין תְּרוּמָה עַל טְמֵאת זִיבָתוֹ, וְאִין חֵיבִין עָלָיו עַל בִּיאת מִקְדָּשׁ, לֹא כְּאֲנָשִׁים וְנָשִׁים. וְאִינוֹ נֶעְרָד, לֹא כְּאֲנָשִׁים וְלֹא כְּנָשִׁים. וְאִין נִמְכָּר בְּעֶבֶד עִבְרִי, לֹא כְּאֲנָשִׁים וְלֹא כְּנָשִׁים. וְאִם אָמַר, הִרִינִי נֹזֵר שׁוּה לֹא אִישׁ וְלֹא אִשָּׁה, נֹזֵר. **רבי יוסי** אומר, אֲנִידְרוֹגִינוֹס בְּרִיָּה בְּפָנֶי עֲצָמָה הוּא, וְלֹא יָכֹל חֲכָמִים לְהַכְרִיעַ עָלָיו אִם הוּא אִישׁ אוֹ אִשָּׁה. אֲבָל טְמֵטוּם אִינוֹ כּוֹן, פְּעָמִים שֶׁהוּא אִישׁ, פְּעָמִים שֶׁהוּא אִשָּׁה: